

Kunnanhallitus

Aika 30.10.2023 klo 16:00 - 19:58

Paikka Kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 214	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 215	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 216	Kunnanvaltuuston päätösten laillisuus ja täytäntöönpano	5
§ 217	Kapulin tontin myynti / kortteli 2315 / Tokmanni	6
§ 218	Mäntsälän osavuosikatsaus 3/2023 ja talousarviomuutokset	8
§ 219	Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2027	12
§ 220	Veroprosenttien määrääminen vuodelle 2024	16
§ 221	Ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa	19
§ 222	Valtuustoaloite Oppiraportti Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän toiminnasta	22
§ 223	Viranhaltijapäätökset	24
§ 224	Lautakuntien pöytäkirjat	25
§ 225	Ilmoitusasiat	26

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Havula Tapio Lampi Satu Hallikainen Heli Heikkilä Jussi Kyrö Jaakko Leino Timo Manninen Katri Toivonen Tero Warras-Stjernvall Annika	Puheenjohtaja I varapuheenjohtaja Jäsen Varajäsen Varajäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen	Poistui klo 18.52
Poissa	Kokko Eero Särkijärvi Tuuli Laine Tytti		
Muu	Keto-Huovinen Pihla Allonen Ilkka Laurila Hannu Siikaluoma Esa Ahvo Timo Gummerus Vesa Kautto Pekka Pynttari Mika Samola Riitta	Valtuuston puheenjohtaja Valtuuston II varapuheenjohtaja Esittelijä Pöytäkirjanpitäjä Sivistysjohtaja Kuntakehitysjohtaja Maankäyttöinsinööri Tekninen johtaja Talousjohtaja	Saapui klo 16.11 Asiantuntijana § 219 Asiantuntijana § 217 Asiantuntijana § 217 Asiantuntijana § 219 Asiantuntijana § 218-220

Allekirjoitukset

Tapio Havula
puheenjohtaja

Esa Siikaluoma
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

214 - 225

Pöytäkirjan tarkastus

Jaakko Kyrö
pöytäkirjantarkastaja

Annika Warras-Stjernvall
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Yleinen tietoverkko 02.11.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 214

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus

§ 215

30.10.2023

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 215

Päätösehdotus   Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Tero Toivonen ja Annika Warras-Stjernvall.

Päätös   Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Jaakko Kyrö ja Annika Warras-Stjernvall.

Kunnanvaltuuston päätösten laillisuus ja täytäntöönpano

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 216
109/00.01.02/2023

Kuntalain 39 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Täytäntöönpanoon kuuluu olennaisena osana päätösten laillisuuden valvonta. Valvonta antaa mahdollisuuden korjata laillisuusvirheet, jotka muutoin voivat johtaa valituksiin. Käytännössä hallitus päättää asiasta valtuuston kokouksen jälkeisessä kokouksessaan.

Valvonnan kohteena ovat kaikki valtuuston päätökset ja valvonta kohdistuu mahdollisiin menettelyvirheisiin, toimivallan ylityksiin ja muihin laillisuusvirheisiin. Sen sijaan hallitus ei voi kieltäytyä täytäntöönpanemasta päätöstä sillä perusteella, että se on epätarkoituksenmukainen. Jos hallitus katsoo, että päätös on lainvastainen, sillä on velvollisuus olla panematta päätöstä täytäntöön ja saatettava asia viipymättä valtuuston käsiteltäväksi.

Kunnanvaltuuston 23.10.2023 kokouksen pöytäkirja on nähtävillä 27.10.2023 ja luettavissa Internet-sivuilla osoitteessa www.mantsala.fi-Esityslistat ja pöytäkirjat.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää todeta KunL 96 §:n mukaisesti valtuuston 23.10.2023 pidetyn kokouksen päätösten syntyneen laillisessa järjestyksessä ja olevan täytäntöönpanokelpoisia lukuunottamatta 84 pykälän 3. kohtaa, jossa Emmi Tuomiston henkilökohtaiseksi varajäseneksi sivistyslautakuntaan valittiin Tytti Laine. Kunnanhallitus päättää palauttaa valtuuston 23.10.2023 § 84 3. kohdan uudelleen valmisteluun.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kapulin tontin myynti / kortteli 2315 / Tokmanni

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 217
879/10.00.02/2023

Kiinteistösaakeyhtiö Tokmannin Moreenille ja Retail Property Investment Oy:lle on vuokrattu 7.2.2022 ja 5.4.2023 allekirjoitetuilla maanvuokrasopimuksilla yhteensä noin 30,03 ha suuruinen maa-alue Kapulista teollisuus- ja varastorakennusten rakennuspaikaksi logistiikkarakennuksen rakentamista varten sekä lisäalueeksi liikennöinti- ja pysäköinti- ja laajennusvara-alueeksi. Hanke on rakennettu 1-vaiheen osalta pääosin esirakennetulle ja voimassa olevan asemakaavan korttelin 2315 alueelle.

Maanvuokrasopimus sisältää osto-oikeuden koko vuokra-alueen osalta, kun alueelle laadittava asemakaava on kunnan toimesta hyväksytty ja vuokralainen on aloittanut tonttien esirakentamiset/tasaukset sekä aloittanut rakennushankkeen vaiheen 1 rakentamisen. Vuokralainen on rakentanut vaiheen 1 mukaisen rakennushankkeen, mutta alueen kaavoitustyö on edelleen kesken.

Asemakaavatyön keskeneräisyyden takia, vuokralaisten kanssa on neuvoteltu tonttikaupasta siten, että tonttikauppa käsittää rakennetun 1-vaiheen mukaiset alueet (rakennettu logistiikkarakennuksen rakennuspaikka sekä sitä varten rakennetut pysäköinti- ja kulkutieyhteydet) ja tehtävän tonttikaupan jälkeen. 7.2.2022 sekä 5.4.2023 allekirjoitetut maanvuokrasopimukset päättyvät kaikilta osin. Loppuosa aiemmasta vuokra-alueesta, joka ei ole nyt tämän 1-vaiheen kaupan kohteena, ja joka on vireillä olevan asemakaavan mukaista aluetta jää varausalueeksi. Varausaika on voimassa kolmen vuoden määräajan siitä, kun Kapuli 5 asemakaava saavuttaa lainvoiman. Mikäli Kapuli 5 asemakaava ei saavuta lainvoimaa 31.12.2033 mennessä, varaus raukeaa.

Kaupan kohteena on yhteensä noin 16,30 ha suuruinen alue, joka muodostuu määräaloista kiinteistöistä K2315 505-407-7-124, Ali-Ollila 505-407-7-128 ja Kapuli 505-407-3-250. Kokonaiskauppahinta on 1 306 000,00 euroa. Kauppahinnassa on huomioitu hyvityksenä yhteensä 550 000 e vuokralaisen (ostajan) vastuulle tulleista ylimääräisistä esirakentamiskuluista. Kaupan kohde jakautuu ostajien (Kiinteistösaakeyhtiö Tokmannin Moreeni ja Retail Property Investment Oy) välillä kauppakirjassa osoitetun jaon mukaisesti alueiden, kauppahinnan ja muiden vastuiden suhteen. Ostajat vastaavat kauppaan ja määräalojen lohkomiseen liittyvistä kustannuksista.

Valmistelija Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa, vesa.gummerus@mantsala.fi.
maankäyttöinsinööri Kautto Pekka, pekka.kautto@mantsala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää myydä Kiinteistösaakeyhtiö Tokmannin Moreeni ja Retail Property Investment Oy:lle yhteensä noin 16,30 ha suuruisen alueen kiinteistöistä K2315 505-407-7-124, Ali-Ollila 505-407-7-128 ja Kapuli

Kunnanhallitus

§ 217

30.10.2023

505–407–3–250 kokonaiskauppahinnalla yhteensä 1 306 000 euroa ja muutoin liitteenä olevan kauppakirjan mukaisin pääehdoin. Kaupan kohdealueet ostajayhtiöiden välillä yksilöidään kauppakirjassa. Kauppakirja sisältää myös noin 14 ha suuruisen lisämaa-alueen varauksen ja siihen liittyvät kauppakirjan mukaiset hinnoitteluperiaatteet. Lisämaa-alueen varaus on voimassa kolmen vuoden määräajan siitä, kun Kapuli 5 asemakaava saavuttaa lainvoiman. Mikäli Kapuli 5 asemakaava ei saavuta lainvoimaa 31.12.2033 mennessä, varaus raukeaa. Varauksesta peritään varausmaksu 1100 e/ha, yhteensä 15 400 euroa. Varausmaksu hyvitetään tulevassa lisämaa-alueen kauppahinnassa.

Kunnanjohtajalla ja kuntakehitysjohtajalla on oikeus tehdä kauppakirjaan vähäisiä teknislousteisia muutoksia.

Tämä myyntipäätös on voimassa 4 kuukautta. Mikäli kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu ostajasta johtuvasta syystä 4 kuukauden kuluessa tämän päätöksen tekemisestä lukien, niin tämä päätös raukeaa.

Käsittely

Kuntakehitysjohtaja Vesa Gummerusta ja maankäyttöinsinööri Pekka Kauttoa kuultiin asiantuntijoina pykälän yhteydessä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Kauppakirja

Liite 2. Kartta, kaupan kohde

Liite 3. Varausalue

- Merkittiin, että Pihla Keto-Huovinen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.11.

Mäntsälän osavuosikatsaus 3/2023 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 218
2/02.01.00/2022

Toimintaympäristö

Valtiovarainministeriön lokakuun julkisen talouden suunnitelman mukaan Suomen talous ei kasva tänä vuonna, kun hintojen ja korkojen nousu vähentää kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomi on taantumassa, mutta vuodelle 2024 ennustetaan jo hienoista kasvua. Vuodelle 2023 ansiotasoindeksin muutos on valtiovarainministeriön ennusteen mukaan 4,3 % ja kuluttajahintojen muutos on tätä suurempi 6,2 %. Vuonna 2024 BKT kasvaa 1,2 prosenttia, kun hintojen nousu hidastuu ja kotitalouksien tulot kasvavat.

Vuonna 2023 työttömyysasteen ennustetaan olevan 7,1 prosenttia. Vuonna 2024 työllisyysasteen ennustetaan olevan 73,8 prosenttia ja työttömyysaste 7,2 prosenttia.

Kuntatalouden tila pysyy kuluvana vuonna ennätysvahvalla tasolla, johtuen lähinnä vanhoilla veroperusteilla maksettavien verotulokertymien tälle vuodelle tuomista verohännistä. Kuntien ja kuntayhtymien kehitysarvio 2024–2027 on kuitenkin heikentynyt viime kevään ennusteesta selvästi. Kuntasektorin investoinnit huomioiva rahoitusjäämä jää 2024–2027 selvästi alijäämäiseksi ja kuntien lainakanta nousee noin viidellä miljardilla eurolla. Kuntien talouden velkaantuminen johtuu kuntien mittavista investoinneista, henkilöstömenojen kasvusta sekä edelliseen kehitysarvioon nähden heikentyneestä verorahoituksesta.

Yleinen talouden taantuma, työttömyyden kasvu, rakentamisen pysähtyminen ja korkealla pysyttelevä inflaatio vaikuttavat negatiivisesti myös kunnan talouden edellytyksiin ja resurssien riittävyteen sekä luo riskiä myös loppuvuoden ennusteiden toteutumiselle.

Talouden toteutuminen 1.1.-30.9.2023 ja tilinpäätösennuste

Syyskuun ulkoisten toimintatuottojen toteutuma on 51 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen toteutuma on 74 prosenttia talousarviosta. Toimintakate on -42,4 milj. euroa, joka on 79 prosenttia talousarviosta (tasainen toteutuma 75 %).

Kunnan tilinpäätösennusteeseen on vaikuttanut kunta-alan palkkojen sopimusratkaisu, joka korotti palkkoja enemmän kuin talousarviossa osattiin arvioida. Palkkaratkaisun vaikutus näkyy erityisesti sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen henkilöstömenoja kasvattavana. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella kesäkuun ennusteen mukainen määrärahamuutos varhaiskasvatuksen henkilöstömenoissa ei ollut riittävä, mutta ennustettu ylitys pystytään kattamaan palvelualueen muilta tulosalueilta ja muista menoista.

Tekninen ja elinvoimapaalvelualueella ei tehty vielä kesäkuun ennusteen perusteella talousarviomuutoksia. Tarpeet ovat tämän jälkeen täsmentyneet. Ehnroosin koulun leasingvuokrien korottuminen korkotason muuttuessa ja kiinteistövero nostaa toimitilapalvelujen vuoden 2023 kustannuksia arviolta n. 0,3 milj. euroa. Kuntatekniikassa joitain alun perin investointeihin kirjattuja menoja on kirjattu käyttötalouteen kustannusten jäädessä alle aktivointirajan. Kustannukset ovat ylittymässä alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden, asiantuntijapalveluiden, jätehuoltomaksujen sekä kaluston osalta yhteensä 0,23 milj. eurolla. Myös tulojen osalta ennustetaan 0,15 milj. euron alitusta metsänmyyntivoittojen jäädessä ennustettua alhaisemmaksi. Muutokset heikentävät toimintakatetta yht. 0,68 milj. eurolla.

Hallintopalvelujen tulosalueiden arvioidaan pysyvän kokonaisuudessaan muutetussa talousarviossa pysyvien vastaavien myyntivoittoja lukuun ottamatta, joiden arvioidaan alittavan talousarvion 0,37 milj. eurolla.

Esitetyt talousarviomuutokset käyttötalouteen heikentävät tilikauden tulosta yhteensä 1,05 milj. euroa.

Kuntaliiton lokakuun alussa julkaiseman verotuloennusteiden mukaan Mäntsälän kunnallisveroennuste on kevään arviota heikompi. Kunnallisverotuotot kuitenkin ennustetaan kasvavan talousarvioon verrattuna 0,86 milj. euroa. Ennusteen mukaan kasvua tulee kaikkiin muihin verolajeihin paitsi yhteisöverotuottoon, joka arvioidaan tippuvan 0,2 milj. euroa talousarviosta. Kunnallisverotuottoja arvioidaan tulevan 0,6 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Tämä johtuu palkkasumman parantuneesta kehitysarviosta.

Kiinteistöveroennusteeseen ei ole kevään jälkeen tullut muutosta. Ennusteen mukaan kasvua tulee 0,48 milj. euroa, joka johtuu rakennusten verotusarvojen kasvusta, koska niiden jälleenhankinta-arvoja on korotettu. Muutos parantaa kiinteistöveron verovuosiakohtaista tuottoa noin 170 miljoonalla eurolla koko kuntatasolla.

Verotuloennusteeseen esitetään tehtävän seuraavat talousarviomuutokset vastaamaan ennusteita:

- kunnan tuloverot +0,61 milj. euroa
- osuus yhteisöveron tuotosta -0,23 milj. euroa
- kiinteistövero +0,48 milj. euroa
- yhteensä + 0,86 milj euroa

Esitetyt muutokset tuloslaskelmaosaan verotulojen osalta parantavat tilikauden tulosta 0,86 milj. euroa. Talousarviomuutokset yhteensä vaikuttavat vuosikatetta heikentävästi 0,19 milj. euroa.

Poistojen osalta tilinpäätösennuste on päivittynyt toteutuneiden investointien osalta. Poistoja arvioidaan toteutuvan ennakoitua 0,7 milj. euroa vähemmän.

Keusoten kuntayhtymän purkaminen etenee ja loppuselvitys on tulossa päätöksentekoon vuoden lopulla. Purkamishetkellä olevien kuntayhtymän varojen ja velkojen osalta kunta alustavien laskelmien mukaan olisi saamassa kuntayhtymän purkamisesta varoja enemmän kuin on

Kunnanhallitus

§ 218

30.10.2023

kuntayhtymän taseessa velkoja. Kuntayhtymän purkamisesta ennustetaan syntyvän n. 1,4 milj. euron tuloutus. Talousarviomuutosesitys tuodaan tästä loppuselvityksen kanssa samassa yhteydessä käsittelyyn. Mikäli Keusoten loppuselvitystä ei ehditä käsittelemään vuoden loppuun mennessä kuntien valtuustoissa, siirtyy purkaminen ensi vuodelle.

Tilinpäätösennuste vuodelta 2023 on näiden muutosten jälkeen 7,8 milj. euroa ylijäämäinen.

Investoinnit, rahoitusosa ja lainakanta

Investointimenoja on toteutunut 30.9.2023 tilanteessa yhteensä 6,8 milj. eurolla. Investointeja arvioidaan toteutuvan yhteensä 10,8 milj. eurolla. Investoinneissa on ennustettuja menojen ylityksiä joissakin hankkeissa, joiden osalta ne arvioidaan pystyttävän kattamaan investointimäärärahojen kokonaisuudesta.

Kunnan lainakanta oli 30.9.2023 tilanteessa 104,5 milj. euroa eli n. 5000 euroa asukasta kohti. Konsernin lainakanta 30.9.2023 tilanteessa on n. 169 milj. euroa (8090 euroa/asukas). Kunnan lainakanta on kasvanut 31.12.2022 tilanteesta 8,1 milj. eurolla johtuen kunnan Nivos Verkot Oy:lle otetusta ja edelleen lainatusta 15 milj. euron tilapäisestä lainasta. Laina maksetaan pois marraskuun lopussa, jolloin Nivos Verkot Oy lainaa sen edelleen itsenäisesti. Kunnan ennustettu lainakanta 31.12. tilanteessa on 89,7 milj. euroa.

Valmistelija

Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

- Merkitsee osavuositiedon 3/2023 tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle.
- Esittää valtuuston hyväksyttäväksi esittelytekstin mukaisesti seuraavat määrärahamuutokset:
  - käyttötalouden toimintamenoihin lisäyksiä +0,53 milj. euroa jakaantuen seuraavasti:
    - toimitilapalvelut + 0,3 milj. euroa
    - kuntatekniikka + 0,23 milj. euroa
  - käyttötalouden toimintatuottoihin vähennyksiä -0,52 milj. euroa jakaantuen seuraavasti:
    - kuntatekniikka -0,15 milj. euroa
    - yleishallinto -0,37 milj. euroa

Esitetyt määrärahamuutokset heikentävät toimintakatetta 1,1 milj. eurolla.

- tuloslaskelman verotuloihin esitetään lisäyksiä yhteensä 0,86 milj. euroa jakaantuen seuraavasti:
  - kunnan tuloverot +0,61 milj. euroa
  - osuus yhteisöveron tuotosta -0,23 milj. euroa
  - kiinteistövero +0,48 milj. euroa

Kunnanhallitus

§ 218

30.10.2023

Esitetyt muutokset yhteensä heikentävät vuosikatetta ja tilikauden tulosta yhteensä 0,19 milj. euroa.

Käsittely

Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Osavuosikatsaus 3/2023

Liite 2. Hallintopalveluiden tavoitteiden toteutuminen 1.1.-30.9.2023

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025-2027

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 219
392/02.01.00/2023

Tausta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kuntatalouden kehitys ja käyttötalous

Valtiovarainministeriön lokakuussa julkaiseman kuntatalousohjelman mukaan vuonna 2024 BKT kasvaa 1,2 prosenttia kotitalouksien ostovoiman kohentuessa, kun hintojen nousu hidastuu ja kotitalouksien tulot kasvavat. Talouskasvu heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Vuonna 2025 talouskasvu vahvistuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvun lisäksi vihreän siirtymän investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Kuntatalouden toimintamenot kasvavat kehitysarviossa vuosina 2024–2027 pääasiassa hintojen kasvun vuoksi, sillä koulutuksen (ml. varhaiskasvatus) palvelutarve pysyy painelaskelmassa kehysvuosina laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienentymisen vuoksi.

Vuonna 2025 kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla niiden rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Uudistuksen seurauksena työllisyyskehityksellä on jatkossa entistä suurempi vaikutus kunnan talouteen. Uusiin avustusmenoihin vaikuttaa etenkin työttömyyden kehitys, jonka on ennustettu asettuvan noin 6,4 prosenttiin vuosina 2025–2027, sekä muutokset työttömyysetuuksien

tasoa määrittävässä kansaneläkeindeksissä. Hallitus on päättänyt muun muassa sosiaalietuuksiin, kuten työmarkkinatukeen, lastenhoidon tukiin ja peruspäivärahaan liittyvästä indeksijäädytyksestä vuosina 2024–2027.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman suorat kuntatalousvaikutukset sekä kasvattavat että vähentävät kuntatalouden menoja ja tuloja. Kokonaisuudessaan mittaviin julkisen talouden sopeutustoimiin tähtäävän hallitusohjelman kuntatalousvaikutuksia voidaan pitää toistaiseksi varsin maltillisina. Yksi suurimmista hallituksen kuntatalouteen suoraan kohdistamista leikkauksista on valtionosuuksien yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027, jonka seurauksena valtionosuudet pienenevät 24 milj. euroa vuonna 2024, 48 milj. euroa vuonna 2025, 79 milj. euroa vuonna 2026 ja 111 milj. euroa vuonna 2027. Kehitysarviossa ei ole oletettu, että kunnat sopeuttaisivat menojaan välittömästi indeksileikkauksen seurauksena.

Kuntatalouden keskeiset tunnusluvut, kuten tilikauden tulos ja toiminnan ja investointien rahavirta ovat kuluvana vuonna vahvoja, mikä johtuu pitkälti sote-uudistukseen liittyvistä verohännistä. Kun vielä vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti tilittyvät verotulot poistuvat, jää kuntatalouden menojen ja tulojen välille kasvavaa epätasapainoa. Painelaskelman perusteella vuosikateet riittävät kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina, mutta nettoinvestointeihin ne eivät riitä. Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa sopeutuspainetta tuleville vuosille. Sopeutus voidaan tehdä menoja vähentämällä, tuloja lisäämällä tai näiden yhdistelmällä. Palveluverkon ennakoiva suunnittelu ja investointien tarveharkinnan tärkeys korostuvat. Ongelmat osaavan työvoiman saatavuudessa, kaupungistuminen, syntyvyyden pienentyminen sekä vihreä siirtymä edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja, joissa yhteistyö korostuu.

Mäntsälän kunnan toimintatulot laskee muutettuun talousarvioon 13 prosenttia. Suurin selittävä tekijä on varhaiskasvatuksen maksutuottojen alentuminen lakimuutosten johdosta sekä maanmyyntivoittojen odotettavissa oleva merkittävä lasku. Toimintakulut kasvavat 3,7 prosenttia muutettuun talousarvioon. Merkittävin kasvu kohdistuu henkilöstökuluihin, johon tehdään vielä ensi vuonna viimeiset sopimuskorotukset. Myös muissa toimintakuluissa vuokratustannukset kasvavat merkittävästi. Erityisesti leasingvuokrat, joissa näkyy myös Ehnroosin koulun vuokrameno. Muutosten johdosta toimintakate heikkenee vuoden 2023 muutettuun talousarvioon 7,3 prosenttia.

Mäntsälän kunnassa verotulot ovat 52,4 milj. euroa ja verotulot pienenevät 3,1 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätösennusteeseen verrattuna. Verotuloarviossa on alennettu kunnallisveroprosentti 8,36 prosentista 8,30 prosenttiin. Vuonna 2024 verotulot laskevat, mikä on seurausta siitä, että sote-uudistuksen täysimääräinen vaikutus näkyy kuntien verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Vuonna 2023 verotulot olivat poikkeuksellisen suuret johtuen näistä vuoden 2022 verohännistä, mutta vuodelle 2024 vaikutus poistuu ja se näkyy verotulojen alenemisena. Verorahoituksen arvioidaan kasvavan keskimäärin 3,2 prosenttia vuodessa vuosina 2025–2027.

Kunnan valtionosuudet ovat yht. 14,8 milj. euroa. Valtionosuudet vähenevät 1,8 % prosenttia vuoden 2023 tilinpäätösennusteeseen verrattuna.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä Mäntsälän kunnan toimintakate vuonna 2024 on -57,6 milj. euroa ja vuosikate 10,1 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä on 1,06 milj. euroa.

Talousarvioesityksessä suunnitelmavuosiin liittyy epävarmuutta erityisesti valtionosuusrahoituksen ja TE palvelu-uudistuksen tuomien muutosten johdosta.

Strategiset tavoitteet

Kunnanjohtajan talousarvioehdotukseen kunnan talousarviovuoden strategisten tavoitteiden mittareita on päivitetty vain hieman, jotta saadaan pidemmän aikavälin seuranta strategisten tavoitteiden toteutumiseksi.

Talousarvio perustuu n. 0,3-1 %:n väestönkasvulle. Talousarviossa vuoden 2024 väestömääräksi arvioidaan 21 063 henkeä.

Investoinnit ja lainakanta

maanhanke 1,2 milj. euroa, talonrakennus 1,36 miljoonaa euroa, kuntatekniikka 5,9 miljoonaa euroa, irtain 0,5 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen investointikohde vuonna 2024 on Hirvihaaran kevyen liikenteen väylä 1,1 milj. euroa ja vanhan Porvoontien siltaremontti 1,0 milj. euroa.

Kunnan lainakanta pienenee arviolta 4,7 milj. euroa tilinpäätösennusteesta 2023 n. 89,7 milj. eurosta 85 milj. euroon. Lainakanta on 4 035 € asukasta kohden.

Henkilöstömäärä

Kunnan henkilöstömäärä kunnanjohtajan talousarvioesityksessä on henkilötyövuosina 733,1 htv. Vuonna 2023 tilinpäätösennusteen mukainen henkilöstömäärä oli 718,6 htv. Henkilöstömäärä kasvaa arviolta 0,2 %. Talousarvio sisältää 15 uutta tehtävää, joista 10,5 kohdistuu sivistys- ja hyvinvointipalveluihin, 2,5 hallintopalveluihin ja 2 tekninen ja elinvoimapalveluihin.

Riskit talousarvioehdotuksessa

Kunnan johtoryhmä on päivittänyt vuoden 2023 riskiarviointia ja tarkastelun perusteella merkittävänä riskeinä vuoden 2024 talousarvion ja tulevien vuosien talousarvion toteutumisessa nähdään talouden taantuma, työttömyyden kasvu, rakentamisen pysähtyminen ja korkealla pysyttelevä inflaatio.

Kunnan elinvoiman hiipuminen on myös riski, joka on erityisesti asukasluvun negatiivisen kehityksen vuoksi muuttunut heikompaan suuntaan. Syntyvyyden romahtaminen vaikuttaa sekä kunnan elinvoimaan että tilatarvekysymyksiin. Käyttötalouden puolella keskitytään tarkastelemaan palvelutarvetta ja sen johdosta tarpeellista palvelutasoa ja

Kunnanhallitus

§ 219

30.10.2023

-verkkoa. Kuluvana syksynä läpikäyty tilatarveselvitys on pohja tälle tarkastelulle.

Toiminnallisina riskeinä nähdään erityisesti tiettyjä aloja koskevat rekrytointiongelmien, henkilöstön uupuminen ja sairaspoissaolojen hallinta sekä avainhenkilöriskit.

Kuntakonsernin yhtiöiden tilanne on edelleen vaikea. Konsernin yhtiöistä Mäntsälän Jäähalli Oy:n talousarvio 2024 vuodelle on edelleen reilusti alijäämäinen ja Nivos Oy edelleen on tulouttamassa vain puolet pääomalainan korosta vuonna 2024. Mäntsälän Kodit Oy:n omavaraisuus on myös heikko ja kasvavat korkokustannukset vaikuttavat kaikkiin näihin yhtiöihin negatiivisesti.

Turvallisuuskohdat ovat edelleen hyvin vahvasti esillä ja varautuminen häiriötilanteisiin ja jatkuvuudenhallinta on nostettu yhtenä merkittävänä riskinä esille. Tietosuojan – ja tietoturvan on viime vuonna panostettu, mutta rikollisuus näiden teemojen parissa on lisääntynyt ja edelleen näihin asioihin tulee kiinnittää huomioita myös tulevina vuosina. Taloussuunnitelmakaudella toteutuvan TE-palvelu-uudistuksen osalta kunnan tulee turvata kunnan palvelukyky uudistuksessa.

Valmistelija

Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus aloittaa vuoden 2024 talousarvion ja 2025-2027 taloussuunnitelman käsittelyn.

Käsittely

Talousjohtaja Riitta Samolaa ja palvelualuejohtaja kuultiin asiantuntijoina pykälän yhteydessä.

Päätös

Talousarvion käsittelyä jatketaan kunnanhallituksen kokouksessa 6.11.2023.

- Merkittiin, että Tero Toivonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.52.

Veroprosenttien määrääminen vuodelle 2024

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 220
790/02.02.01/2023

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Verotusmenettelylain 91 a §:n 1 momentin mukaan tuloveroprosentti tulee ilmoittaa prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella. Kuntien tulee verotusmenettelystä annetun lain mukaan ilmoittaa tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskeva sote-uudistus vaikutti kuntien vuoden 2023 kunnallisveroprosenttien tasoon. Kunnat eivät voineet päättää itsenäisesti vuoden 2023 kunnallisveroprosenttia, vaan se muodostui vuoden 2022 kunnallisveroprosentista josta vähennettiin -12,64 %-yksikköä. Veroprosenttileikkaus huomioiden kunnallisveroprosentiksi muodostoi vuodelle 2023 8,36 prosenttia. Kuntien tulee nyt päättää veroprosenteistaan kymmenesosan tarkkuudella, joten kunnan tuloveroprosentti tulee muuttumaan. Kunnanjohtaja esittää, että vuoden 2024 tuloveroprosentti alennetaan 8,3 prosenttiin. Tämä muutos pienentää meidän verotulokertymää arvioilta 0,44 milj. euroa.

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n mukaan valtuusto määrää kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit tulee määrätä sadasosan tarkkuudella.

Hallitus esittää eduskunnalle kiinteistöverolain muutosta siten, että maapohjan kiinteistöveroprosentti eriyttäisiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alaraja korotettaisiin yleisen kiinteistöveroprosentin alarajan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin. Yläraja säilyisi 2,00 prosentissa. Esitys liittyy valtion vuoden 2024 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024. Hallituksen esityksen perusteluissa maapohjan veroprosentin eriyttäminen rakennusten yleisestä veroprosentista tarjoaisi kunnille nykyistä paremmat edellytykset sopeuttaa kiinteistöveroprosentejaan kunnan olosuhteet huomioiden. Kunnan yleinen kiinteistövero on tällä hetkellä 1,40 prosenttia eikä tällä muutoksella ole vaikutusta kunnan verokertymää kasvattavana.

Rajat, joiden välille kiinteistöveroprosentit voidaan lain mukaan määrätä, ovat seuraavat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- Maapohjan kiinteistöveroprosentti 1,30–2,00
- Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,41–1,00
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00

Kunnanhallitus

§ 220

30.10.2023

- Voimalaitosrakennuksen ja -rakennelman kiinteistöveroprosentti enintään 3,10
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00–2,00
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 2,00–6,00

Vuonna 2023 vakituisen asuinrakennuksen verotuloprosenttia alennettiin 0,70 prosentista 0,65 prosenttiin. Kunnan vuoden 2024 talousarvioehdotus on valmisteltu nykyisten kiinteistöverotuloprosenttien pohjalta.

Verotulojen tuotto kunnanjohtajan talousarvioehdotuksessa 2024:

VEROVUOSI / TILIVUOSI	TP 2022	TPE2023	TS2024	TS2025	TS2026
Kunnallisveroprosentti	21,00 %	8,36 %*	8,30 %	8,30 %	8,30 %
Kunnallisvero	84 963	41 440	40 201	41 905	43 409
Yhteisövero	6 240	3 910	3 452	3 698	3 774
Kiinteistövero	8 554	8 704	8 720	8 720	8 720
Verotulot yhteensä	99 757	54 055	52 372	54 322	55 903

*muuttui sote-uudistuksen vaikutuksesta kaikilta kunnilta -12,64 %

Kiinteistöverolajien lain sallima vaihteluväli ja kiinteistöveroprosentit kunnanjohtajan talousarvioehdotuksessa 2024:

KIINTEISTÖVEROLAJI	TP 2022	TPE2023	TS2024	TS2025	TS2026
Yleisen kiint.v-% alaiset					
maa-alueet verotusarvot	164 023	165 241	165 241	165 241	165 241
Vero % (1,30-2,00)	1,40 %	1,40 %	1,40 %	1,40 %	1,40 %
rakennukset, verotusarvot	172 887	189 103	189 103	189 103	189 103
Vero % (0,93-2,00)	1,40 %	1,40 %	1,40 %	1,40 %	1,40 %
Vak. asuinrakennukset					
Verotusarvot	495 395	543 562	543 562	543 562	543 562
Vero % (0,41-0,90 / 0,41-1,0)	0,70 %	0,65 %	0,65 %	0,65 %	0,65 %
Muut asuinrakennukset					
Verotusarvot	14 654	16 042	16 042	16 042	16 042
Vero % (0,93-1,80)	1,30 %	1,30 %	1,30 %	1,30 %	1,30 %
Yleishyödylliset yhteisöt					
Verotusarvot	6 447	2 035	2 035	2 035	2 035
Vero %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Rakentamaton rakenn.paikka					
Verotusarvot	3 049	2 794	2 794	2 794	2 794
Vero % (2,00-6,00)	4,40 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %	4,40 %
Voimalaitokset					
Verotusarvot	0	0	0	0	0
Vero % (0,00-3,10)	1,40 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %

Valmistelija

Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Kunnanhallitus

§ 220

30.10.2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Mäntsälälle vuoden 2024 veroprosenteiksi vahvistetaan

- kunnallisvero 8,3 %
- yleinen kiinteistövero 1,40 %
- vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 0,65 %
- muun asuinrakennuksen kiinteistövero 1,30 %
- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 4,40 %
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero 0,00 %
- voimalaitosten kiinteistövero 2,50 %
- maapohjan kiinteistövero 1.1.2024 voimaan tulevan uuden lain voimaantullessa 1,40 %. Mikäli lakia ei saada vahvistettua 17.11.2023 mennessä sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia 1,40 %.

Käsittely

Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti siirtää asian käsittelyn seuraavaan kokoukseen 6.11.2023.

- Merkittiin, että puheenjohtaja määräsi kokouksessa tauon tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 19.19-19.26.

Ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat vuoden 2024 presidentinvaalissa

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 221
844/00.00.00/2023

Tasavallan presidentin vaali toimitetaan sunnuntaina 28.1.2024. Ennakoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 17.-23.1.2024 (keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 17.-20.1.2024.

Jos 28.1.2024 toimitettavassa vaalissa kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta annetuista äänistä, toimitetaan kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä toinen vaali sunnuntaina 11.2.2024. Mahdollisen toisen vaalin ennakoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 31.1.-6.2.2024 ja ulkomailla 31.1.-3.2.2024.

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää yleiset ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat kunnassa ja keskusvaalilautakunta merkitsee ne valtakunnalliseen äänestyspaikkarekisteriin, josta ne siirretään käytettäväksi mm. äänestäjille lähetettävien ilmoituskorttien tulostuksessa. Tiedot äänestyspaikkarekisteriin on ilmoitettava viimeistään 3.11.2023.

Kunnanhallituksen päätöksestä on käytävä ilmi äänestyspaikan nimi, käyntiosoite ja päivittäiset aukioloajat. Ennakoäänestyspaikka ei saa olla auki arkipäivisin ennen klo 8 eikä klo 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen klo 9 eikä kello 18 jälkeen. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakoäänestyspaikka. Ennakoäänestyspaikkoina (laitosäänestys) ovat lisäksi sairaalat, varuskunnat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt sosiaalihuollon toimintayksiköt ja rangaistuslaitokset.

Kunnan keskusvaalilautakunta määrää yleisten ennakoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijat. Kussakin ennakoäänestyspaikassa tulee olla samanaikaisesti läsnä vähintään kaksi vaalitoimitsijaa. Lisäksi paikalla on syytä olla vaaliavustaja. Laitosäänestyksestä huolehtii vaalitoimikunta ja vaalipäivän äänestyksen hoitamisesta kunkin äänestysalueen vaalilautakunta. Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnan nimeää kunnanhallitus.

Mäntsälän kunta järjestää ennakoäänestyksen vuoden 2024 presidentinvaalissa ja palkkaa tarvittavan henkilökunnan ennakoäänestyksen vaalitoimitsijoiksi.

Ennakoäänestyspaikkana Mäntsälässä toimii Mäntsälän Citymarket (Sälinkäntie 2, 04600 Mäntsälä).

Citymarketin ennakoäänestyspaikka on avoinna seuraavasti:
ke-pe 17.-19.1.2024 klo 9-18
la-su 20.-21.1.2024 klo 10-16
ma-ti 22.-23.1.2024 klo 9-20

Mikäli vuoden 2024 presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali, on Citymarketin ennakoäänestyspaikka sen osalta avoinna seuraavasti:
ke-pe 31.1.-2.2.2024 klo 9-18
la-su 3.-4.2.2024 klo 10-16
ma-ti 5.-6.2.2024 klo 9-20

Tämän lisäksi kunnassa ovat avoinna seuraavat lyhyen aukiolon ennakoäänestyspaikat (mahdollisen toisen vaalin osalta aukioloaika on merkitty sulkuihin).

Ennakoäänestyspaikka ja katuosoite:	Ennakoäänestyspäivä- ja aika
Hirvihaaran koulu Kuntomajantie 30, 04680 Hirvihaara	ke 17.1.2024 klo 15-19 (ke 31.1.2024 klo 15-19)
Sälinkään koulu Kaanaantie 51, 04740 Sälinkää	to 18.1.2024 klo 15-19 (to 1.2.2024 klo 15-19)
Hyökännummen koulu Nummelantie 11, 04500 Kellokoski	pe 19.1.2024 klo 15-19 (pe 2.2.2024 klo 15-19)
Nummisten koulu Ojankulmantie 24, 04660 Numminen	ma 22.1.2024 klo 15-19 (ma 5.2.2024 klo 15-19)
Saaren koulu Vanha maantie 2, 04920 Saarentaus	ti 23.1.2024 klo 15-19 (ti 6.2.2024 klo 15-19)

Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Kunnanvaltuusto on vahvistanut äänestysaluejaon (9 äänestysaluetta) ja äänestysalueiden äänestyspaikat ovat seuraavat:

Mäntsälä, eteläinen	Hepolan koulu, Sälinkäantie 78
Mäntsälä, läntinen	Mäntsälän lukio, Lukiontie 2
Mäntsälä, itäinen	Mäntsälän kunnantalo, Heikinkuja 4
Numminen	Nummisten koulu, Ojankulmantie 24
Ohkola	Ohkolan koulu, Ohkolantie 391
Arola	Arolan vanha koulu, Arolan kylätie 143
Saari	Saaren koulu, Vanha maantie 2
Sälinkää	Sälinkään koulu, Kaanaantie 51
Sääksjärvi	Sääksjärven koulu, Sääksjärventie 526

Laitosäänestys järjestetään seuraavissa kohteissa:

Mäntsälän terveyskeskus
Kotokartano
Kivistöntien palvelutalo
Mainiokoti Havukoto
Attendo Onni
Hoivamme Mäntsälä
Kellokosken sairaalan Ohkolan yksikkö

Valmistelija

Asianhallintapäällikö Sirkku Mäkelä, sirkku.makela@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Kunnanhallitus

§ 221

30.10.2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää vuoden 2024 presidentinvaalin osalta, että ennakkoäänestyspaikkana toimii Mäntsälän Citymarket ja esittelytekstissä mainitut lyhyen aukioloajan äänestyspaikat aukioloaikoineen, laitosäänestys toteutetaan esittelytekstissä nimetyissä kohteissa ja että vaalipäivän äänestyspaikat ovat esittelytekstissä luetellut.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanvaltuusto
Kunnanhallitus

§ 88
§ 222

23.10.2023
30.10.2023

Valtuustoaloite Oppiraportti Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän toiminnasta

Kunnanvaltuusto 23.10.2023 § 88

Mäntsälän Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 23.10.2023:

”Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymää koskeva perussopimus allekirjoitettiin kesäkuussa 2017. Sen mukaan kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntiansa puolesta alueensa väestölle yhdenvertaisilla periaatteilla ne sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, jotka eri lakien mukaan ovat jäsenkuntien järjestämisvastuulla.

Syyskuussa 2017 hyväksytyllä palvelujen järjestämis- ja tuottamissopimuksella täsmennettiin palvelujen tuottamista ja järjestämistä koskevat yleiset periaatteet ja peruseriaatteet ensimmäisen toimintavuoden jälkeen (luku 5.3). Niiden mukaan kuntayhtymälle vahvistetaan vuoden 2018 aikana palvelustrategia, jonka sisältö täsmennettiin kahdeksalla luetelmaviivalla.

Valitettavasti tämä palvelustrategia ei koskaan valmistunut. Vuonna 2019 ja sen jälkeen on toki laadittu koko joukko suppeampia strategioita, mutta ei sellaista kokonaisvaltaista palvelustrategiaa, joka mainitussa sopimuksessa luvattiin tehdä jo 2018. Vielä tätä kirjoitettaessa monet palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat periaatteet ovat joko täysin tai ainakin osittain epäselvät.

Miten näin pääsi käymään? Voidaanko palvelustrategian valmistelun sivuuttamista pitää mainittujen perussopimusten mukaisena toimintana? Ja missä määrin sopimusten muut kohdat ovat Mäntsälän mielestä toteutuneet?

Mäntsälän Vasemmistoliiton valtuustoryhmän mielestä keskustelu Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymästä ei voi jäädä tähän. Me allekirjoittaneet olemme sitä mieltä, että kunnan on laadittava Keusote-kaudestaan oppiraportti plussineen ja miinuksineen.

Mäntsälän Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja muut allekirjoittajat:”

Päätös

Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 222
862/00.04.01/2023

Kunnanvaltuusto
Kunnanhallitus

§ 88
§ 222

23.10.2023
30.10.2023

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus lähettää aloitteen hallintopalveluille valmisteltavaksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus

§ 223

30.10.2023

Viranhaltijapäätökset

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 223

Kunnanhallitukselle on lähetetty tiedoksi seuraavat viranhaltijapäätökset:

Kunnanjohtaja

11.10.2023 19 § Henkilöstöjohtajan viransijaisuuden aikaiset tehtäväjärjestelyt ja siitä maksettavat korvaukset

11.10.2023 20 § Henkilöstöhallinnon järjestelmävaihdon projekti, ohjausryhmän ja projektipäällikön nimeäminen

16.10.2023 21 § Yhteistyökumppanisopimus / Mäntsälän Urheilijat ry / Futsal Naiset Edustus

Hallintojohtaja

05.10.2023 14 § Työllistämisen kuntalisäpäätös / Mäntsälän Vapaaehtoistyön Tukiyhdistys ry

16.10.2023 15 § Työllistämisen kuntalisäpäätös / Mäntsälän Omakotiyhdistys ry

Talousjohtaja

09.10.2023 12 § Kassa- ja maksujärjestelmän hankinta

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta edellä mainittuihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus

§ 224

30.10.2023

Lautakuntien pöytäkirjat

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 224

Kunnanhallitukselle on lähetetty tiedoksi seuraavat pöytäkirjat:

- [Hyvinvointilautakunnan pöytäkirja 10.10.2023](#)
- [Kuntakehityslautakunnan pöytäkirja 11.10.2023](#)

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta edellä mainittuihin päätöksiin.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus

§ 225

30.10.2023

Ilmoitusasiat

Kunnanhallitus 30.10.2023 § 225

Kunnanhallitukselle on lähetetty tiedoksi seuraavat asiat:

- Etelä-Suomen aluehallintoviraston ja puolustusvoimien järjestämälle alueelliselle maanpuolustuskurssille osallistuu keväällä 2024 sivistysjohtaja Timo Ahvo, varalla talousjohtaja Riitta Samola ja syksyllä 2024 tuotantopäällikkö Päivi Nyysönen, varalla liiketoimintajohtaja Niko Nurmio ja käyttöpäällikkö Petri Sorjonen / Nivos Oy. Kuntakohtainen paikkamäärä keväälle ja syksylle on yksi.
- Palvelualueiden valmiussuunnitelmat
- [Lapsi- ja perheasiainneuvoston pöytäkirja 4.10.2023](#)
- [Tarkastuslautakunnan pöytäkirja 11.10.2023](#)
- [Vammaisneuvoston pöytäkirja 11.10.2023](#)
- [Uudenmaan maakuntahallituksen pöytäkirja 9.10.2023](#)
- [Uudenmaan maakuntahallituksen esityslista 23.10.2023](#)

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 214, § 215, § 216, § 218, § 219, § 220, § 222, § 223, § 224, § 225

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 217, § 221**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Mäntsälän kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Mäntsälän Kunnanhallitus

Postiosoite: Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä

Käyntiosoite: Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä

Sähköpostiosoite: kirjaamo@mantsala.fi

Puhelinnumero: 019 264 5000 (vaihe)

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua

- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mäntsälän kunnan kirjaamosta: kirjaamo@mantsala.fi